

[H. C. Hansen.]

læser i Aviserne om Teatrenes vanskelige Stilling i København — det ene Teater efter det andet er ved at gaa fallit eller kæmper i alt Fald for at holde sig økonomisk oven Vand — vilde det være lidt urimeligt at bygge et nyt Teater her i København.

A. C. Meyer: Man tør neppe paa-staa, at Teaterspørgsmaal i nogen nævneværdig Grad interesserer de brede Lag. Der er andre og langt mere vidtgaende Interesser, der beskæftiger dem. De arbejdsløse kæmper for Dagens Udkomme, og vi andre er alle mere eller mindre grebne af denne Øjeblikkets Trang til at skære ned, ganske vist lidt forskelligt, idet nogle synes at ønske Nedsækning, hvor vi fra vor Side vil protestere derimod. Andre vil maaske mene, at der visse Steder var Grund til at lægge til. Ogsaa naar det gælder det kongelige Teater, viser de økonomiske Betragtninger sig at være forskellige. Det fremgaar af Diskussionen i Gaar og i Dag. Thi jeg tør vel gaa ud fra, at naar der tales saa meget om det kongelige Teater, som man har gjort nu og tidligere, og beklager Teatrets Vanskeligheder ved at faa Balance, med andre Ord det stadige Underskud, turde det stamme derfra, at man simpelt hen kun fæster Opmærksomheden ved Underskuddet og glemmer, at Teatret har en Mission, for hvis Udførelse man dog maa betale noget. Mig skræmmer det ingenlunde, at man for Statskassen har en Udgift til det kongelige Teater, som er anslaaet til 1 Mill. Kr., skønt man vil se af Regnskabet, at dette Underskud er nedadgaende, og skønt det meget vel maaske kan bringes mere ned, hvad jeg senere skal søge at vise i det korte Foredrag, jeg holder. Men selv om man altsaa maa regne med et ret betydeligt Underskud, maatte man vel kunne ofre saa meget paa det danske Sprog og for dansk Kultur, at man ikke ængstedes derved. Det gamle Ord, at Folket kræver Brød og Skuespil, bekræfter sig stadig, om end i moderne Form, idet man i det gamle Rom tilfredsstillede Folks Hunger med Skuespil og i øvrigt lod dem sulte. I vore Dage er de brede Lag paa et saadant Kulturtrin, at de ikke blot interesserer sig for materielle Spørgsmaal, men ogsaa kræver et aandeligt Indhold af Livet, og derfor spiller Skuespilkunst og Kunsten i al Almindelighed en betydelig større Rolle for de brede Lag, end man maaske er tilbøjelig til at tro. Det synes ogsaa at fremgaa af Ud-

talelser her baade i Gaar og i Dag, at man anerkender det kongelige Teaters Mission i den Henseende, at det skal bidrage til at give de bredere Lag noget af den store Kunst, som de ellers desværre let udelukkes fra af økonomiske Grunde, thi hvor Pengene er smaa, har man ikke Raad til at betale dyre Teaterbilletter. Opgaven maa være den i videst mulig Udstrækning at give de brede Lag Adgang til den gode Kunst. Der er en Trang i de brede Lag til at nyde god Kunst, det mener jeg at være berettiget til at understrege.

Det ærede Medlem Hr. Axel Dam — og der er nogle faa maaske, der ser paa samme Maade som han — har jo endogsaa fremsat et specielt Lovforslag om at afhænde det kongelige Teater til Privatdrift, ligesom vi i Dag har hørt Udtalelser, gaaende ud paa at afhænde Statsbatterierne til Privatdrift. Maa jeg heroverfor sige, at der findes dog Omraader, hvor selv en georgeistisk Betragtning maa kræve Staten, Samfundet, som Leder af et Foretagende fremfor private. Hvis man kom ind paa en Privatdrift af det kongelige Teater, saa vilde man efter min Mening give det en Smag i Vold, som kun spekulerende i Fortjeneste, give det en Konkurrence i Vold — f. Eks. mellem det og „Scala“, Størrelsen af disse to Theatre eller Skuespillernes Dygtighed i øvrigt ikke taget i Betragtning — en Konkurrence, hvorved man blot vilde opnaa en Tendens i Retning af Dekorationer og Kostumepragt, af Stykker, der fangede Øjet og kildrede Sanserne, fremfor den Kunst, som det dog i Virkeligheden først og fremmest maa være det kongelige Teaters Opgave at fremme. Private kan aldrig have den Interesse i at give god Kunst, som selve Statsscenen maa have, og derfor forbyder det aldeles ikke mig, at der hvert Aar er et Underskud at betale; jeg forarges heller ikke over dette Underskud — selv om jeg naturligvis ønsker det saa lille som muligt —, thi jeg mener, man maa betale for at kunne give det brede Lag, Folket i al Almindelighed, Adgang til god Kunst.

Hvad nu angaar det til det foreliggende Forslag knyttede Dobbeltsceneprojekt, saa vil det maaske være ærede Medlemmer bekendt, at et Forslag om denne Dobbeltscene har en Gang været vedtaget her i Folketinget, under den forrige radikale Regering. Den daværende Undervisningsminister, Keiser-Nielsen, var saa hel-